

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱

$$(v) \text{ سرعت متوسط} = \frac{\text{مسافت طی شده } (x)}{\text{مدت زمان طی مسیر } (t)}$$

لذا: $t = \frac{x}{v}$

رفت $\Rightarrow t_1 = \frac{60}{v}$ (*)

برگشت $\Rightarrow t_2 = \frac{60}{v-10}$ (**)

حال با توجه به این که زمان بازگشت، نیم ساعت ($\frac{1}{2}$ ساعت) طولانی تر بوده، داریم:

$$t_2 = t_1 + \frac{1}{2} \xrightarrow{(**), (*)} \frac{60}{v-10} = \frac{60}{v} + \frac{1}{2}$$

$$\frac{60}{v-10} = \frac{120+v}{2v} \Rightarrow 60(2v) = (v-10)(120+v) \Rightarrow \cancel{120v} = \cancel{120v} + v^2 - 1200 - 10v$$

$$\Rightarrow v^2 - 10v - 1200 = 0 \Rightarrow (v-40)(v+30) = 0 \Rightarrow \begin{cases} v = 40 \\ v = -30 \text{ غ ق} \end{cases}$$

پس سرعت رفت ۴۰ کیلومتر بر ساعت و سرعت بازگشت ۳۰ کیلومتر بر ساعت است:

$$\Rightarrow t_2 = \frac{60}{v-10} = \frac{60}{40-10} = \frac{60}{30} = 2$$

$$t_1 = \frac{60}{v} = \frac{60}{40} = 1/2$$

$$\Rightarrow t_1 + t_2 = 1/2 + 2 = 3/2 \text{ ساعت}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر عدد موردنظر را با x نمایش دهیم، داریم:

$$3x - 6 = 2x + 7 \Rightarrow 3x - 2x = 7 + 6 \Rightarrow x = 13$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معادله‌ای با دو ریشه α و β به صورت $x^2 - Sx + P = 0$ نوشته می‌شود.

$$S = \alpha + \beta = (1 - \sqrt{2}) + (1 + \sqrt{2}) = 2$$

$$P = \alpha\beta = (1 - \sqrt{2})(1 + \sqrt{2}) = 1 - 2 = -1$$

$$x^2 - 2x - 1 = 0$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴

$$\text{وزن بر حسب کیلوگرم} = \frac{W}{x^2} = \text{مجدور قد بر حسب متر} = \text{نماتوب}$$

$$\left. \begin{aligned} \text{نماتوب فرد با قد بلندتر} &= \frac{W_1}{x^2} \\ \text{نماتوب فرد با قد کوتاه تر} &= \frac{W_2}{\left(\frac{8}{9}x\right)^2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{W_1}{x^2} = \frac{W_2}{\frac{64}{81}x^2} \Rightarrow \frac{W_1}{W_2} = \frac{x^2}{\frac{64}{81}x^2} = \frac{81}{64}$$

$$41x^2 = \text{مساحت شکل}$$

$$41x^2 = 68x \Rightarrow 41x^2 - 68x = 0 \Rightarrow x(41x - 68) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = \frac{68}{41} \end{cases}$$

$$AB^2 = (3x)^2 + (3x)^2 = 18x^2$$

$$AB = 3\sqrt{2}x = 3\sqrt{2} \times \frac{68}{41} = \frac{204\sqrt{2}}{41}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$3x^2 + (a-1)x - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = (a-1) \\ c = -2 \end{cases}$$

شرط آن که معادله‌ی درجه‌ی دوم دارای دو ریشه باشد آن است که $\Delta > 0$ باشد:

$$\Delta = (a-1)^2 - 4(3)(-2) = (a-1)^2 + 24 > 0 \Rightarrow (a-1)^2 > -24$$

عبارت $(a-1)^2$ همواره عبارتی نامنفی است و به‌ازای هر مقدار a از -24 بزرگ‌تر است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر عرض مستطیل را x در نظر بگیریم در این صورت طول آن $3x - 4$ است، با توجه به رابطه‌ی محیط مستطیل داریم:

$$\begin{aligned} \text{محیط مستطیل} &= 2(\text{عرض} + \text{طول}) \\ 40 &= 2(3x - 4 + x) = 2(4x - 4) = 8x - 8 \\ 8x - 8 &= 40 \Rightarrow 8x = 48 \Rightarrow x = \frac{48}{8} = 6 \end{aligned}$$

پس اضلاع مستطیل به صورت زیر می‌باشد:

$$\begin{aligned} \text{مستطیل} & \begin{array}{|c|} \hline 14 \\ \hline \end{array} \\ \text{مساحت مستطیل} &= 6 \times 14 = 84 \end{aligned}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با فرض این که x ، قیمت کالا بدون تخفیف باشد، داریم:

$$\begin{aligned} \left(x - \frac{15}{100}x\right) &= 764 + \left(x - \frac{40}{100}x\right) \Rightarrow \frac{40}{100}x - \frac{15}{100}x = 764 \\ \Rightarrow \frac{25}{100}x &= 764 \xrightarrow{\frac{25}{100} = \frac{1}{4}} \frac{1}{4}x = 764 \Rightarrow x = 4 \times 764 = 3056 \end{aligned}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با استفاده از روش ریشه‌گیری معادله را حل می‌کنیم:

$$\begin{aligned} (13x - 22)^2 &= (-37x + 26)^2 \Rightarrow 13x - 22 = \pm(-37x + 26) \\ \Rightarrow \begin{cases} 13x - 22 = (-37x + 26) \Rightarrow 13x + 37x = 22 + 26 \Rightarrow 50x = 48 \Rightarrow x = \frac{48}{50} \\ \text{ریشه بزرگ تر } \frac{96}{100} = 0/96 \\ 13x - 22 = -(-37x + 26) \Rightarrow 13x - 22 = 37x - 26 \Rightarrow 13x - 37x = 22 - 26 \\ \Rightarrow -24x = -4 \Rightarrow x = \frac{-4}{-24} = \frac{1}{6} \text{ ریشه کوچک تر } \end{cases} \end{aligned}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۰

در صورت وجود ریشه مضاعف معادله $a(x-m)(x-n) = k$ برابر $\alpha = \frac{m+n}{2}$ است.

$$m = -1, n = 5 \Rightarrow \alpha = \frac{5 + (-1)}{2} = 2$$

ریشه در معادله صدق می کند.

$$a \times 3 \times (-3) = a + 1 \Rightarrow a = -0.1$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (مضرب ۵ ← یکان صفر یا ۵) ۱۱

حالت (۱) یکان صفر باشد:

$$\frac{3}{321} \times \frac{4}{\text{یکی از تایی باقیمانده ۴}} \times \frac{1}{\text{صفر}} = 12 \quad \text{(الف)}$$

$$\frac{1}{\text{عدد ۴}} \times \frac{3}{321} \times \frac{1}{\text{صفر}} = 3 \quad \text{(ب)}$$

(۵ نمی تواند باشد)

چون از ۴۴۰ بزرگ تر می شود.

حالت (۲) یکان ۵ باشد:

$$\frac{4}{4321} \times \frac{4}{\text{عدد باقیمانده ۴}} \times \frac{1}{\text{عدد ۵}} = 16$$

(به جز ۵ و رقم صدگان)

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 12 + 3 + 16 = 31$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دو حالت را بررسی کرده و حاصل را جمع می کنیم. ۱۲

حالت ۱: ۲ عدد از مجموعه A و ۱ عدد از مجموعه B انتخاب شوند و در کنار یکدیگر عدد ۳ رقمی تشکیل دهند.

$$\binom{4}{2} \times \binom{5}{1} \times 3! = 6 \times 5 \times 6 = 180$$

↓
جایگشت ۳ عدد

$$\binom{4}{3} \times 3! = 24 \quad \text{حالت ۲: هر ۳ عدد از مجموعه A انتخاب شوند.}$$

$$\text{بنابراین: } 180 + 24 = 204 = \text{تعداد حالات مطلوب}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۳

$$A = \frac{8!}{4!} \times \frac{(0! + 2!)!}{5!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times \cancel{4} \times \cancel{3} \times \cancel{2} \times \cancel{1}}{\cancel{4}!} \times \frac{(1+2)!}{5!} = 8 \times 7 \times 6 \times \cancel{5} \times \frac{\cancel{3}!}{\cancel{4} \times \cancel{3} \times \cancel{2}!} = 2 \times 7 \times 6 = 84$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابتدا ۵ کتاب را به طوری که تعداد کتاب‌های ریاضی بیش‌تر باشد، انتخاب می‌کنیم و طبق شرایط مسئله جایگشت می‌دهیم، این کار به دو حالت زیر امکان‌پذیر است:

$$۴ \text{ کتاب ریاضی و } ۱ \text{ کتاب ادبیات} = \binom{4}{4} \times \binom{6}{1} \times 4! \times 1! \times 2! = 1 \times 6 \times 24 \times 1 \times 2 = 288$$

یا

$$۳ \text{ کتاب ریاضی و } ۲ \text{ کتاب ادبیات} = \binom{4}{3} \times \binom{6}{2} \times 3! \times 2! \times 2! = 4 \times 15 \times 6 \times 2 \times 2 = 1440$$

اصل جمع $\rightarrow 288 + 1440 = 1728$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اعداد اول یک رقمی ۲، ۳، ۵ و ۷ هستند و اعداد مربع کامل یک رقمی ۱، ۴ و ۹ هستند، بنابراین ۷ رقم داریم:

چون عدد باید زوج باشد، پس یکان از بین ۲ و ۴ انتخاب می‌شود. بنابراین:

$$\frac{6}{-} \times \frac{5}{-} \times \frac{2}{\{2, 4\}} = 60$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در یکان ۵ انتخاب و در دهگان ۴ انتخاب داریم و یکی یکی انتخاب‌ها کم می‌شود. بنابراین:

$$5 \times 4 \times 3 = 60$$

پس عدد ۳ رقمی بوده است؛ $n = 3$ و بنابراین داریم:

$$(n-1)! = (3-1)! = 2! = 2$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

همه ارقام به جز صفر

$$\boxed{9} \times \boxed{10} \times \boxed{5} = 450$$

ارقام ۰، ۲، ۴، ۶ یا ۸ همه ارقام

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. $120 = 5! =$ تعداد کل جایگشت‌ها

P, E D A R

تعداد جایگشت‌هایی که دو حرف P و E کنار هم هستند:

$$= 4! \times 2! = 24 \times 2 = 48$$

$$= 120 - 48 = 72 = \text{تعداد جایگشت‌هایی که دو حرف } P \text{ و } E \text{ کنار هم نیستند}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابتدا تعداد اعداد ۵ رقمی بزرگ‌تر از ۳۲۰۴۷ را حساب می‌کنیم:

$$\begin{aligned}
 ۱) \quad & \frac{۲}{\{۴, ۷\}} \times \underbrace{۴ \times ۳ \times ۲ \times ۱}_{= ۲۴} = ۴۸ \\
 ۲) \quad & \frac{۱}{\{۳\}} \times \frac{۲}{\{۴, ۷\}} \times \underbrace{۳ \times ۲ \times ۱}_{= ۶} = ۱۲ \\
 ۳) \quad & \frac{۱}{\{۳\}} \times \frac{۱}{\{۲\}} \times \frac{۲}{\{۴, ۷\}} \times \underbrace{۲ \times ۱}_{= ۲} = ۴ \\
 ۴) \quad & \frac{۱}{\{۳\}} \times \frac{۱}{\{۲\}} \times \frac{۱}{\{۰\}} \times \frac{۱}{\{۷\}} \times ۱ = ۱
 \end{aligned}$$

+ $\rightarrow ۶۵$

پس ۳۲۰۴۷ عدد ۶۶ ام خواهد بود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\frac{۲۰!}{۱۸! \times ۲!} = \frac{۲۰ \times ۱۹ \times \cancel{۱۸!}}{\cancel{۱۸!} \times ۲ \times ۱} = ۱۹۰$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مضمون هر چهار بیت درباره‌ی وصال است و به‌درستی در مقابل آن‌ها نوشته شده است، اما در بیت آخر، آهنگی ضربی و شاد به گوش می‌رسد نه آهنگی ملایم. پس سبب آهنگ همه‌ی گزینه‌ها جز گزینه‌ی آخر به‌درستی بیان شده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی «۴»: وجود سه تشبیه: «شب کفر (شب کفر مانند) روز، برق تیغ مانند گوهر (به همین دلیل ایمان از برق تیغ گوهر افروز شده)». تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: بیت در قالب مثنوی سروده نشده است، تشبیه‌ها: «مهوش، عارض بستان، خط بنفشه»

گزینه‌ی «۲»: بیت در قالب مثنوی سروده نشده است، تشبیه: «چون شمع»

گزینه‌ی «۳»: در قالب مثنوی سروده شده است، «راه یقین» تشبیه بلیغ

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی واژگان و کلمات مربوط به حوزه‌ی زبانی، بررسی آرایه‌ها مربوط به حوزه‌ی ادبی و بررسی نوع ادبی متون مربوط به حوزه‌ی فکری می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» بیانگر اندیشه‌ی جبرگرایانه‌اند، اما بیت گزینه‌ی «۴» بیانگر اختیارگرایی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم متن صورت سؤال ارزشمندی وجود انسان و دور شدن او از این جایگاه ارزشمند و ندانستن قدر عمر است. در بیت گزینه‌ی ۴ به هیچ‌یک از این مفاهیم اشاره نشده است. در این بیت به دلبستگی افراد ضعیف به مال دنیا و گرایش عارفان به جهان باقی تأکید شده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دور شدن انسان از جایگاه ارزشمند خود.

(۲) توصیه به دانستن قدر عمر

(۳) تأکید بر ارزشمندی وجود انسان و بر حذر داشتن او از غفلت از جایگاه ارزشمند خود.

۲۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی «۱»: آهنگی شاد دارد و فاقد هجای کشیده است. تقطیع بیت:

این ه مِ دِل / بِن دِی یُ خُو/ بی تْ را

مُو ضِ عِ نا/ زَس تْ غُ رُو/ رِی صَ نَم

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: آهنگ شاد دارد و دارای دو هجای کشیده: «روی» و «عقل»

گزینه‌ی «۳»: دارای آهنگی شاد و دارای سه هجای کشیده است.

هجاهای کشیده — «تست» در ترکیب «من است»: دو بار/ «راز» در کلمه‌ی دراز

گزینه‌ی «۴»: دارای آهنگی غمگین است و چهار هجای کشیده دارد.

هجاهای کشیده — «فیست» در صافیست/ «جام»/ «لعل»/ «فام»

۲۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در همه‌ی گزینه‌های غیرپاسخ به «حُب وطن و وطن‌پرستی» اشاره شده است، ولی در گزینه‌ی پاسخ،

شاعر از «اعتقادش به خداوند یگانه» سخن به میان آورده است.

۲۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. توضیح گزینه‌ها:

(۱) متمم‌های بیت (من - باغ - باغ)، هر کدام یک نشانه دارند.

(۲) «حاکم بودن روح حماسه» جزو قلمرو فکری است که در این بیت موجود نیست.

(۳) شعر از «حنظله بادغیسی» و دارای لغات عربی کمی است.

(۴) واژه «انبان» از واژه‌های متروک و مهجور است.

۲۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تکرار واژه‌ی «غم»

گزینه‌ی ۳: تکرار واژه‌ی «چشم»

گزینه‌ی ۴: تکرار واژه‌ی «او»

۳۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی ابیات:

بیت ۱: که - پسندد بیت ۲: شکر بیت ۳: نظر بیت ۴: غم

بیت ۵: وصل - تو بیت ۶: کمر - میان - تو بیت ۷: سحر

۳۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شعر با موضوع وعظ و نصیحت سروده شده است و زبان و وزن آرام و متین آن یا یک‌دیگر منطبق‌اند،

ولی در سایر گزینه‌ها مضامین اندوهناک و غم‌انگیز به وسیله‌ی آهنگ و وزن ضربی و شاد بیان شده‌اند.

۳۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «غریب» اول: عجیب، «غریب» دوم: ناآشنا، بیگانه (غریب در دو معنای متفاوت به کار رفته است،

بنابراین این بیت تکرار ندارد.) واژه‌آرایی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: بنا گزینه‌ی ۳: عمر، دعا گزینه‌ی ۴: غزال، کمند

۳۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «را» در این گزینه در معنی حرف اضافه به کار رفته و در سایر گزینه‌ها نشانه‌ی مفعول است.

۳۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۳۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کاربرد واژه (همی) بر زمین نهی از واژگان کهن است که امروزه کاربرد ندارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد نادرست:

پس از انجمن ادبی نشاط، انجمن ادبی خاقان به ریاست فتحعلی‌شاه در تهران تشکیل شد.
شاعران سبک بازگشت نوآوری قابل توجهی در شعر فارسی ایجاد نکردند.
سبک بازگشت حد واسط سبک هندی و بیداری است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. موارد «ج» و «ه» نادرست هستند:

ج) در کتاب درسی چیزی درباره‌ی روزنامه‌نگاری قائم‌مقام گفته نشده است.
روزنامه‌ی «سروش» را دهخدا در استانبول منتشر می‌کرد.
ه) قائم‌مقام احیاکننده‌ی «نثر» فارسی است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تناسبی با زبان «ادیب‌الممالک» ندارد، بلکه افرادی مانند اشرف‌الدین گیلانی و عارف قزوینی به زبان ساده و صمیمی کوچه و بازار روی آوردند و از واژه‌ها و اصطلاحات موسیقی عامیانه و حتی واژه‌های فرنگی بهره بردند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موارد نادرست عبارت‌اند از:

۱- شعر دوره‌ی بازگشت با انتقادهایی روبه‌رو شد.
۲- لغات غربی وارد شعر شد.
۳- به محتوا بیشتر از صور خیال و جنبه‌های شاعرانه توجه داشت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

ب: نشاط اصفهانی و صبای کاشانی هر دو در غزل و قصیده مهارت داشتند، اما صبای کاشانی بود که در مثنوی هم دست داشت.
ج: «گنجیه‌ی نشاط» از نشاط اصفهانی ترکیبی از آثار منشور و منظوم اوست، نه صرفاً آثار منظوم او.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابیات، به ترتیب سروده‌ی شاعران گزینه ۴ است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

در گزینه‌های دیگر، ادیب‌الممالک فراهانی، ایرج میرزا و میرزاده عشقی از شاعران این دوره هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اشتباهات متن:

فرخی یزدی و ابوالقاسم لاهیوتی از شاخص‌ترین شاعرانی بودند که به مردم توجه داشتند. / صبای کاشانی، شاخص‌ترین شاعر دوره بازگشت ادبی، کتاب گلشن صبا را به تقلید از بوستان سعدی نوشت.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. متن سؤال نمونه‌ای از نثر دهخداست. وی در دوره‌ای از زندگی‌اش روزنامه‌ی «سروش» را در استانبول منتشر می‌کرد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تأثیر جنگ‌های نافرجام ایران و روس و توجه مردم به واقعیت‌ها و امکانات فنی دوران جدید و رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی، از دیگر عواملی بود که غیر از موارد گزینه‌های ۲ تا ۴ در بیداری جامعه این دوره تأثیر داشتند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها: ۴۸

الف) «سرگذشت حاجی بابا اصفهانی» اثر جیمز موریه / مترجم میرزا حبیب اصفهانی

پ) در دوره‌ی ناصرالدین شاه، میرزا آقا تبریزی اولین کسی بود که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت.

ت) مجله‌ی بهار که نشریه‌ی ادبی محسوب می‌شود در سال‌های مشروطه به وسیله‌ی «میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیابی» (پدر پروین اعتصامی) منتشر شد.

ث) قائم مقام فراهانی با تغییر سبک نگارش تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف به سبک گلستان سعدی نوشت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۴۹

گزینه‌ی ۱: منشآت: قائم مقام فراهانی

گزینه‌ی ۲: داستان باستان: میرزا حسن خان بدیع

گزینه‌ی ۴: سرگذشت حاجی بابای اصفهانی: جیمز موریه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۵۰

گزینه‌ی ۲: نو بهار و دانشکده نام دو مجله است که ملک‌الشعرا بهار مدیر آن بود.

گزینه‌ی ۳: فرخی یزدی در سرودن شعر تحت تأثیر مسعود سعد و سعدی بود.

گزینه‌ی ۴: تاریخ بیداری ایرانیان از ناظم‌الاسلام است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌ی نادرست: ۵۱

برخی از پیامدهای کنش به اراده‌ی افراد انسانی، یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است. به همین دلیل به آن‌ها پیامدهای ارادی می‌گویند. این دسته از پیامدها خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد.

دانشجویی کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند و در پی آن اولاً به پرسش‌های آزمون پاسخ می‌دهد، ثانیاً استاد، متناسب با تلاش او نمره می‌دهد. پاسخ به پرسش‌های امتحانی و نمره دادن استاد، پیامد ارادی مطالعه‌ی اوست که اولی به اراده‌ی خود دانشجو و دومی به اراده‌ی استاد وابسته است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها: ۵۲

۱) پرسش پیرامون اینکه چرا چین کاری کردی، هدفدار بودن کنش را نشان می‌دهد.

۲) بسته شدن ناخودآگاه چشم چون غیرارادی است، کنش محسوب نمی‌شود.

۳) انتخاب نشان‌دهنده‌ی ارادی بودن کنش است.

۴) وارد شدن سروصدای زیاد پیامد غیرارادی کنش است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌های پاسخ: ۵۳

اگر آگاهی خود به معانی کنش را از دست بدهیم، از کنش باز می‌مانیم، بنابراین شخصی که به زبانی تسلط ندارد، نمی‌تواند به آن زبان صحبت کند. (درس ۱)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کنش وابسته به آگاهی آدمی است، به گونه‌ای که بدون آگاهی انجام نمی‌شود. مانند، سخن گفتن که ۵۴

یک کنش است و اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم و همیشه براساس آگاهی درست صورت نمی‌گیرد و گزینه ۳ هدفدار بودن کنش را نشان می‌دهد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵۵

مجموعه پدیده‌های اجتماعی (نه کنش‌های اجتماعی) جهان اجتماعی را شکل می‌دهند. صفحه ۱۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵۶

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۵۷

به کنش اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی می‌گویند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد. ۵۸

دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند.

وقتی رویکرد جهان متجدد به جوامع دیگر که علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌داند، سرایت می‌کند، در این جوامع تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آنها با تعارض‌هایی پیدا می‌شود، در چنین شرایطی دانش علمی، از رشد و رونق لازم باز می‌ماند.

علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) باید دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط را داشته باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود - دانش عمومی به طور هم‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند - دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند - دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد - راه برون‌رفت از تعارض‌ها، گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند. ۵۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۶۰

گزینه‌ی «۳»: غلط (دانش علمی در مقابل دانش عمومی از ارزش ناچیزی برخوردار است.) - صحیح

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: صحیح - صحیح

گزینه‌ی «۲»: صحیح - غلط (این عبارت مربوط به دیدگاه دوم می‌باشد).

گزینه‌ی «۴»: صحیح - صحیح

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به شناخت عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در شناخت عمومی دفاع کند. ۶۱

تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند. دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۶۲

هویت‌های فرهنگی جهان‌های اجتماعی ← علت وجود تعاریف متفاوت از دانش علمی است.

متفکران مسلمان یا همان دیدگاه سوم، معتقد هستند هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست و هر دانش علمی ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد.

علت فروپاشی جهان اجتماعی ← عدم وجود دانش عمومی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این دیدگاه در تقابل با رویکرد اول، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه‌ی دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

۶۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قسمت دوم گزینه‌ی ۳ درباره‌ی دانش علمی نادرست است و مربوط به دانش عمومی است. جهان اجتماعی یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

۶۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این دیدگاه در تقابل با رویکرد اول، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

۶۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات:

۶۶

عبارت اول درست است، در بین روانشناسان، تعریف واحدی برای روانشناسی وجود ندارد.
عبارت دوم درست است، تغییر در نیازهای فرهنگی و اجتماعی و زیستی و از دلایل عدم انسجام در تعریف یک علم است.
عبارت سوم نادرست است، مطالعه‌ی رفتار، محدود به انسان نیست و در بسیاری از آزمایش‌ها، موضوع مطالعه حیوانات هستند و گاهی تفاوت جدی و بنیادی میان انسان و حیوان گذاشته نمی‌شود.
عبارت چهارم نادرست است، «فرایندهای ذهنی» از اموری هستند که به شکل مستقیم قابل مشاهده نیستند. به همین دلیل، فرایندهای ذهنی را به واسطه‌ی آثار و کارکردهای قابل مشاهده‌ی آنها، مورد مطالعه‌ی تجربی قرار می‌دهیم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات:

۶۷

عبارت اول: محمد از بین محرک‌های گوناگون، انتخاب کرده تا به صحبت‌های معلمش گوش بدهد و اصطلاحاً به آن توجه کرده است.
عبارت دوم: نتیجه‌ی تحریک گیرنده‌های حسی (گوش فوتبالیست‌ها) توسط محرک‌های محیط (صدای تماشاگران) احساس است.
عبارت سوم: معنا و تفسیر اذان برای سمیه این است که خود را برای نماز خواندن آماده کند. (ادراک)
عبارت چهارم: دانش‌آموزان برای پاسخگویی به سؤالات از اطلاعات موجود در حافظه برای تفکر استفاده می‌کنند. دقت کنید چون سؤالات امتحان مفهومی است نیازمند تفکر است و حافظه به تنهایی پاسخگو نیست.

(الف) مطالعه رفتار در شرایط طبیعی یا فیلم‌برداری و ... مشاهده می‌باشد. مطالعه تعداد تکه‌کلام‌های دانش‌آموزان با روش مشاهده امکان‌پذیر می‌باشد.

(ب) وقتی موضوعی از راه مشاهده قابل بررسی نباشد (غیرقابل مشاهده) محقق از خود فرد درباره افکار و رفتار و نظریات و سلايق و علايق خاص او می‌پرسد.

سطح رضایت از طریق مشاهده قابل بررسی نمی‌باشد، پس باید از پرسش‌نامه استفاده شود.

(ج) آزمون ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی است مثل اضطراب، هوش، ترس، فوبیا و ... برآورد میزان هوش و قدرت سازگاری از طریق آزمون امکان‌پذیر است.

(د) اگر موضوعی از راه مشاهده قابل بررسی نباشد (غیرقابل مشاهده) و با استفاده از پرسش‌نامه هم نتوان آن را مطالعه کرد، یعنی از پرسش‌های از قبل تعیین شده نتوان استفاده کرد باید از روش مصاحبه استفاده کرد که دقیق و عمیق و هدفمند است. مثل شناسایی ریشه‌های ترس از ارتفاع.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فرضیه‌های ارائه شده توسط احسان می‌توانند منجر به سؤالات جدیدی بشوند.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه‌ی «۱»: معتبر بودن و پذیرفته شدن فرضیه، لزوماً به معناری درست و واقعی بودن آن نیست.

گزینه‌ی «۲»: فرضیه‌ها هنوز به مرحله‌ی آزموده شدن نرسیده‌اند.

گزینه‌ی «۳»: در ارائه‌ی فرضیه علاوه بر تخیل، از دانش و تجربه قبلی نیز استفاده می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تلاش برای دانستن اثر یک پدیده به «پیش‌بینی»، از اهداف علم روان‌شناسی اشاره دارد. دانشمندان باید قبل از این مرحله، دو مرحله قبلی یعنی توصیف و تبیین را عملی کرده باشد. گزینه ۲ به توصیف و گزینه ۳ به تبیین، مرحله قبلی از پیش‌بینی اشاره دارد که جواب صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پژوهش‌های دانشمندان با «طرح مسئله» شروع می‌شود. جملات پرسشی مبین یک مسئله هستند. (رد گزینه ۱)

فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است و به صورت جمله‌ای خبری مطرح می‌شود. (رد گزینه‌های ۳ و ۴) مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع نیز، «نظریه» را تشکیل می‌دهند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به کمک «توجه» یک یا چند محرک احساس شده را انتخاب می‌کنیم. سپس محرک انتخاب شده را تعبیر و تفسیر می‌کنیم، به فرآیند تفسیر محرک‌های انتخابی «ادراک» گفته می‌شود. در مرحله بعد، تفسیرهای خود را در محفظه‌ای نگهداری می‌کنیم که به آن «حافظه» می‌گویند و فرآیند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه «تفکر» نام دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(الف) پردازش براساس ویژگی ظاهری است. (پردازش ادراکی)

(ب) برقراری ارتباط معنادار بین رفتار و علت آن. (پردازش مفهومی)

توضیح نکات درسی: اگر پردازش اطلاعات تنها براساس ویژگی‌های ظاهری و فیزیکی باشد، از نوع پردازش ادراکی است. اما وقتی اطلاعات را به هم ربط می‌دهیم و بین آن‌ها ارتباط معنادار برقرار می‌کنیم، پردازش مفهومی به کار می‌گیریم.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

هرچه پردازش مفهومی تر باشد، شناخت شکل گرفته نیز پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. متغیرهای کمی که قابل اندازه‌گیری هستند، باید به صورت عملیاتی تعریف شوند، در این عبارت سه متغیر کمی وجود دارد:

خودکارآمدی - هوش هیجانی - سرزندگی تحصیلی

توجه: این عبارت دارای چهار متغیر کلی است، زیرا جنسیت (دختر بودن) نیز متغیر است، ولی متغیر کیفی است و از آن‌جا که قابلیت اندازه‌گیری ندارد، نیازی به تعریف عملیاتی نیز ندارد. در واقع متغیرهایی تعریف عملیاتی می‌شوند که قابل اندازه‌گیری باشند و برای آن‌ها آزمون مربوطه وجود داشته باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

ج) چگونگی توصیف هر دانشمند از یک پدیده، در مواجهه با آن موضوع و بررسی علمی آن تأثیر زیادی دارد.

د) مشاهده و دقت دانشمندان غالباً تحت تأثیر جهت‌گیری‌های موجود در ذهن‌شان قرار می‌گیرد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر چه پردازش ما مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل گرفته، پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود. حل مسئله و تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش مفهومی، کارآمدتر از تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش ادراکی است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: پردازشی که علاوه بر ویژگی‌های حسی تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی قرار دارد، پردازش مفهومی است.

گزینه‌ی ۳: هر چه از شناخت پایه به سوی شناخت عالی پیش می‌رویم، عمل پردازش پیچیده‌تر می‌شود.

گزینه‌ی ۴: انسان‌ها در پردازش به یک شیوه عمل نمی‌کنند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شیوه‌های مبتنی بر سیر و سلوک و روش‌های شهودی: مهم‌ترین ویژگی این شیوه، شخصی و غیرقابل تعمیم بودن آن روش‌ها است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «آزمون‌ها» ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند. وقتی نتوانیم موضوعی را به طور مستقیم بپرسیم «از مصاحبه‌ی بدون ساختار یا بدون نظام» استفاده می‌کنیم. در همه‌پرسی‌ها (فراندوم‌ها) معمولاً از مصاحبه‌ی ساختاریافته استفاده می‌کنند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. منظور از تعریف عملیاتی این است که در روش علمی، متغیر موردنظر باید به صورت عینی و دقیق تعریف شود؛ به گونه‌ای که همه افراد با مطالعه‌ی تعریف متغیر موردنظر به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند. تعریف عملیاتی باعث سهولت اندازه‌گیری می‌شود. هر چه متغیر دقیق‌تر تعریف شود، اندازه‌گیری هم دقیق‌تر است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: فعل مضارع «تثبت» به اشتباه ماضی ترجمه شده است.

گزینه ۳: الکائنات الّتی: موجوداتی (مخلوقات) که / حوائج، جمع است پس «نیاز» ترجمه درستی نیست.

گزینه ۴: فعل ماضی «خلقها» را به صورت اسم ترجمه کرده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «امتلکنا المدرسه الّتی»: مدرسه‌ای که مالک شدیم / «کانت قد بدأت بناءها»: ساختش را آغاز کرده بود / «الدولة»: دولت / «تعاون المواطنون»: شهروندان همکاری کردند / «فی بنائها»: در ساخت آن / «لها بابان»: دو در دارد / «تدخل من»: از وارد می‌شویم / «الباب الأول»: در اول

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «المدراس»: مدرسه‌ها / «الهواتف»: تلفن‌ها / «مستشفيات»: بیمارستان‌ها / «المتاحف»:

موزه‌ها / «المکتبات»: کتاب‌خانه‌ها / «من»: از / «المرافق العامّة»: تأسیسات عمومی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «تَنْصَحُ»: پند می‌دهد، پند می‌دهی (رد گزینه‌ی «۴») / «یَرْمِي»: پرت می‌کند (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «الْتَفَايَاتُ»: زباله‌ها / «فی غیر مکانها»: در غیر مکان آن (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «أَلَيْسَ»: آیا ... نیست / «هذا»: این («همان» اضافی است، رد گزینه‌ی «۴») / «احتراماً للمواطنين»: احترام به شهروندان (رد سایر گزینه‌ها)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «الکلاب»: سگ‌ها (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «تقدر علی سماع»: (در این جا) قادر به شنیدن ... هستید، می‌توانند ... بشنوند (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «الأصوات الّتی»: صداهایی که (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «منها»: (در این جا) از آن‌ها (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «أربعین قدماً»: چهل پا (واحد اندازه‌گیری طول)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه عبارت: «فرودگاه: آبی است که از آسمان نازل می‌شود و بر زمین جاری می‌شود». توضیحات مربوط به باران است. «مطار» به معنای فرودگاه و «مطر» به معنای باران است. ترجمه گزینه‌های دیگر: گزینه ۱: «چارپایان: مفرد آن «بهیمه» است و شامل بعضی از حیوانات می‌شود». گزینه ۲: «تلفن: وسیله تماس گرفتن است، صداها را از مکانی به مکانی دیگر منتقل می‌کند». گزینه ۴: «ساعت کار: ساعات کار برای کارمندان و کارگران است».

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «اليوم الأولى» صحیحش «اليوم الأول» است؛ زیرا «اليوم» مذكر است و عدد ترتیبی هم باید با معدود خود مطابقت داشته باشد / «خمس عشرة مجلات» نیز صحیحش «خمس عشرة مجلّة» می‌باشد؛ زیرا معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ به صورت مفرد می‌آید. گزینه ۲: «عشرين و خمسة عُمال» صحیحش «خمس و عشرين عاملاً» است؛ زیرا در عربی اول یکان و سپس دهگان می‌آید و نیز معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ به صورت مفرد صحیح است. گزینه ۴: «سبع حجرة» صحیحش «سبع حجرات» می‌باشد؛ زیرا معدود اعداد ۳ تا ۱۰ به صورت جمع می‌آید / «ثلاثون تلاميذ» نیز صحیحش «ثلاثون تلميذاً» است؛ زیرا معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ به صورت فرد می‌آید.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عدد «ثامن» به معنای «هشتمین» عدد ترتیبی است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ستّة» عدد اصلی است.
گزینه ۲: «ثلاثین» عدد اصلی است.
گزینه ۴: «واحدة» عدد اصلی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «أَيَّتْهَا التّلمیذاتان» برای مثنای مؤنث مخاطب است که فعل نهی پس از آن به صورت «لا تزرعا» صحیح است و همچنین «لا تکتما» مثنای مؤنث مخاطب است که با فعل پس از خود (تحصدان) مطابقت دارد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «تَنْظُرْنَ» نادرست است. زیرا با توجه به «هؤلاء التّلمیذات»، فعل باید به صیغه غائب می‌آمد. (صحیح: يَنْظُرْنَ)
گزینه ۲: «أَنْتِ تُسافِرُ» نادرست است. زیرا «أَنْتِ» برای مفرد مؤنث مخاطب است. (صحیح: تسافرين)
گزینه ۴: «ابْحَثْنَ» نادرست است. زیرا «أَنْتُمْ وَأَصْدِقَاؤُكُمْ» دلالت بر جمع مذكر دارد. (صحیح: ابحثوا)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه عبارت: با دوازده نفر از همکلاسی‌هایم در ساعت پنج صبح به سمت جنگل حرکت کردم (مجموعاً سیزده نفر). بعد از دو ساعت به مقصدمان رسیدیم (ساعت هفت صبح) و به مدت نه ساعت آنجا ماندیم (تا ساعت چهار بعد از ظهر). سه نفر از ما تصمیم گرفتند شب را آنجا سپری کنند (ده نفر برگشتیم). سرانجام دو ساعت زمان طول کشید تا «ده» نفر از ما در ساعت «شش» بعد از ظهر به خانه برسند.

در جای خالی اول، عدد باید اصلی باشد نه ترتیبی (رد گزینه‌های ۱ و ۴)، همچنین با توجه به ترجمه عبارت داده شده، درمی‌یابیم که «ده نفر» به سمت خانه برگشتند (رد گزینه ۳). در جای خالی دوم، برای بیان ساعت، باید عدد «شش» را بر وزن «الفاعلة» بیاوریم (رد سایر گزینه‌ها).

نکته مهم درسی: برای بیان ساعت در عربی از وزن «الفاعلة» استفاده می‌کنیم.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه متن:

«نفت، منبعی از منابع انرژی است که آدمی از زمان قدیم آن را می‌شناسد. و تنوع در رنگ نفت به ترکیب‌های شیمیایی متفاوت نسبت به سهام مختلف نفت خام دلالت دارد.

نفت با وجود زیادی و فراوانی‌اش به شکل انبوهی، منبعی تجدیدنپذیر به حساب می‌آید. انواع نفت بر اساس مکان استخراجش مختلف است که بر ترکیب و نمود خارجی‌اش (ظاهرش) تأثیر می‌گذارد. نفت به نام پترول (در شیمی: پترولیوم) هم شناخته می‌شود با این تفاوت که پترول اصطلاحی است که با خود، گاز طبیعی هم در بر می‌گیرد.

ریشه به وجود آمدن نفت، مورد اختلاف نظر بسیاری از دانشمندان تا اکنون می‌باشد. برخی از آنها باور دارند که تشکیل نفت مربوط به دگرگونی باقی مانده موجودات زنده است که در طول زمانی طولانی تحت فشار و حرارت بالا قرار گرفته است. و گروهی دیگر معتقداند که نفت ماده‌ای با ریشه معدنی است که با گذشت مراحل، رفتار بخار آب در باطن زمین با برخی از فلزها منجر به تشکیل نفت شده است.

و بر اساس این نظر، آدمی چاله‌هایی (چاه‌هایی) را برای بیرون کشیدن نفت با اعتماد به نظر دوم در بسیاری از مناطق کنده است.»

متن، از چه چیزی سخن گفته است؟

- (۱) انسان می‌کوشد که نفت را به شکل تجدیدنپذیری به دست بیاورد. (نادرست)
- (۲) به دست آوردن نفت، به مراحل مختلفی نیاز دارد که کمترینش کاویدن و کندن زمین است. (نادرست)
- (۳) کسانی که در کشورهای نفت‌خیز، زندگی می‌کنند همگی از ثروتمندان هستند. (نادرست)
- (۴) تشکیل شدن نفت، به زمان و فشار و بالا رفتن گرما (در اعماق زمین) نیاز دارد. (درست)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کدام گزینه خطاست؟

(۱) هیچ تفاوتی میان نفت و پترول نیست پس هر دوی آنها در زیرزمین طلای سیاه‌اند و هر دو به یک معنی‌اند. (نادرست گفته و پاسخ همین گزینه است).

- (۲) نفتی که مردم آن را به کار می‌گیرند، قبل عبور از پالایشگاه‌ها رنگ‌های گوناگونی دارد.
- (۳) همانا گرما بر اساس نظرهای مختلف، از اصول بنیادین (لازم) در تشکیل شدن نفت است.
- (۴) نفت، از انرژی‌های قدیمی بوده در حالی که بسیار و متنوع می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. صحیح کدام است؟

- (۱) قطعاً نفت از مهم‌ترین منابع انرژی است که انسان به تازگی آن را به کار گرفته است. (نادرست)
- (۲) درباره پدید آمدن (شکل‌گیری) نفت از زمان قدیم میان دانشمندان نظر واحدی وجود نداشته است. (درست)
- (۳) دانشمندان اعتقاد نداشتند که بقایای موجوداتی همچون درختان و ... از مواد اساسی برای تشکیل نفت است. (نادرست)
- (۴) اگر منشأ نفت، معدنی باشد به گذراندن مرحله‌های گوناگون برای تشکیل شدنش نیازی ندارد. (نادرست)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اسم «الْمُتَفَرِّقَةُ» از فعل ماضی «تَفَرَّقَ» و مضارع «يَتَفَرَّقُ» از باب «تَفَعَّلَ» ساخته شده است بنابراین از فعل باب تفعیل، ساخته نشده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «يُعْرِفُ» بر وزن «يُفَعِّلُ» فعل مضارع مجهول است نه معلوم در نتیجه فاعل هم ندارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. توجه: مضارع التزامی در موارد زیر وجود دارد:

(الف) فعل شرط
(ب) ادات ناصبه + فعل مضارع
(ج) فعل امر و نهی غایب و متکلم
(د) فعل مضارع + اسم نکره + فعل مضارع

(ه) لیت و لعلّ + فعل مضارع

۳) «إِنَّ» است و ادات شرط نیست بنابراین مضارع التزامی ندارد. رد سایر گزینه‌ها:

۱) لَکِی نستمع: تا گوش کنیم.

۲) بعد «لیت» فعل مضارع آمده است: ای کاش به کار ببرد.

۴) لام امر که بر سر متکلم آمده است (لنساعد): باید کمک کنیم.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «تَقَدَّمَ» مصدر (باب تَفَعَّلَ) هست و «لا» بر سر اسم وارد شده بنابراین «لای نفی جنس» می‌باشد. «لا

التأفیة» بر سر فعل وارد می‌شود.

نکته مهم: مصادر همگی اسم می‌باشند.

توجه: اگر آخر فعل مجزوم (ساکن) باشد و بعدش اسم «ال» دار بیاید برای خواندن پیوسته فعل به آن اسم، آخر فعل را کسره

می‌دهند. (مانند گزینه ۲)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سؤال: مشخص کنید آنچه را که در آن از کلمات منصوب زیاد است:

گزینه ۱ (۵ منصوب): «نا» در یَعْلَمُنَا — مفعول به - «نا» در أَتُنَا — اسم أَنْ - «نعیش» — فعل منصوب شده به وسیله ادات ناصبه أَنْ - «عِشاً» — مفعول مطلق نوعی - «أَفْضَلُ» — صفت برای موصوف منصوب - «نعیش» — فعل منصوب شده به وسیله ادات ناصبه أَنْ

گزینه ۲ (۳ منصوب): «صبراً» — مفعول مطلق نوعی - «کثیراً» — صفت برای موصوف منصوب - «یحصل» — فعل منصوب شده به وسیله ادات ناصبه أَنْ

گزینه ۳ (۲ منصوب): «یحاول» — فعل منصوب شده به وسیله ادات ناصبه أَنْ - «مطمئناً» — حال

گزینه ۴ (۲ منصوب): «الإنسان» — اسم إِنَّ - «ه» در تضره — مفعول به

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، عبارتی را می‌خواهد که در آن همزه‌ی «اَنْ» مفتوح باشد (به عبارت دیگر، صورت سؤال

«اَنْ» را می‌خواهد). در گزینه‌ی «۲»، «اَنْ» وجود دارد، ترجمه‌ی عبارت: من این صدا را نمی‌شناسم، اما گمان می‌کنم که قبلاً آن را شنیده‌ام. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: در این گزینه «اِنَّ» وجود دارد که در ابتدای عبارت آمده است.

گزینه‌ی «۳»: در این گزینه نیز «اِنَّ» وجود دارد که در ابتدای یک جمله‌ی جدید آمده است.

گزینه‌ی «۴»: در این عبارت «اِنَّ» وجود دارد نه «اَنْ». یادتان باشد که گاهی بعد از فعل امر و نهی، در جمله «اِنَّ» می‌آید و معنای

«زیرا» دارد (در واقع شروع یک جمله‌ی جدید است)، ترجمه‌ی عبارت: علم را طلب کنید، زیرا علم نوری است که دل‌ها را روشن

می‌کند و آن‌ها را از تاریکی‌ها بیرون می‌آورد!

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۰۰

نکات مهم درسی: اسم حروف مشبّه بالفعل، از نظر اعراب همواره منصوب و خبر حروف مشبّه بالفعل، همواره مرفوع است. علامت رفع در اسامی جمع مذکر سالم «واو» و علامت نصب در اسامی جمع مذکر سالم «یاء» است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «أَغْصَانٍ» نادرست است و باید به جای آن «أَغْصَانٌ» بیاید، زیرا جمع مکسر است و نقش اسم حروف مشبّه بالفعل را دارد و از نظر اعراب، منصوب به فتحه است.

گزینه‌ی «۳»: «مُجَدِّينَ» نادرست است و باید به جای آن «مُجَدِّونَ» بیاید، زیرا جمع مذکر سالم است و نقش خبر حروف مشبّه بالفعل را دارد و از نظر اعراب، مرفوع به «واو» است.

گزینه‌ی «۴»: «لِسَانٌ» نادرست است و باید به جای آن «لِسَانٌ» بیاید، زیرا مفرد مذکر است و نقش اسم حروف مشبّه بالفعل را دارد و از نظر اعراب، منصوب به فتحه است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. افزودن اندرگاه به آخر ماه دوازدهم در گاه‌شماری اوستایی دوره‌ی ساسانی معمول بود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: در دوره‌ی اشکانی، استفاده از گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی رایج بود.

گزینه‌ی «۳»: گاه‌شماری اوستایی در قلمرو ساسانیان متداول بود.

گزینه‌ی «۴»: در تقویم هخامنشیان، ماه‌ها براساس فرهنگ و آیین ایرانی نام‌گذاری می‌شد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۰۲

بررسی گزینه‌ی درست: باستان‌شناسی و علم تاریخ، ارتباط تنگاتنگی دارند. از یک‌سو، باستان‌شناسان از نوشته‌های مورّخان برای شناسایی، کشف و مطالعه‌ی آثار و مکان‌های تاریخی بهره می‌برند و از سوی دیگر نتایج کاوش‌های باستان‌شناسان، منبع ارزشمندی برای تحقیقات مورّخان به شمار می‌رود. بررسی گزینه‌های نادرست:

۱) تعریف باستان‌شناسی و علم تاریخ با عبارت آورده شده، تفاوت دارد.

۲) شناسایی و کشف آثار باستانی یکی از مراحل کار باستان‌شناسان است.

۴) فقط درباره‌ی کمک باستان‌شناسی به مرحله‌ی اول کار باستان‌شناسان است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موزه بریتانیا در شهر لندن قرار دارد. ۱۰۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به‌طور کلی، باستان‌شناسی علاوه بر آنکه بخش عمده‌ای از میراث فرهنگی بشر را کشف و معرفی کرده است، نقش مهم‌تری در مرمت و نگهداری این میراث گرانبها دارد. (درس ۳ ص ۲۵) ۱۰۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۰۵

مراحل پژوهش در تاریخ به ترتیب عبارت‌اند از: ۱- انتخاب موضوع، ۲- تدوین پرسش‌های تحقیق، ۳- شناسایی منابع، ۴- گردآوری و تنظیم اطلاعات، ۵- تحلیل و تفسیر اطلاعات، ۶- گزارش یافته‌های پژوهش، بنابراین پس از مرحله‌ی «تدوین پرسش‌های تحقیق»، به سراغ مرحله‌ی «شناسایی منابع» خواهیم رفت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موزه لوور در پاریس، بریتانیا در لندن، آرمیتاژ در سن پترزبورگ روسیه و متروپولیتن در نیویورک قرار دارد. ۱۰۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۰۷

- الف) خاوری شیرازی: از پیشگامان انتقاد به تملق و علاقه‌مند به مختصرنویسی، نویسنده تاریخ ذوالقرنین
ب) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده: اگر چه مورخ نبود، اما تاریخ‌نویسی سنتی را با شیوه علمی نقد کرد.
ج) میرزا محمدجعفر خورموجی: مؤلف کتاب حقایق الاخبار ناصری و نخستین بازتاب‌دهنده قتل امیرکبیر
د) ناظم الاسلام کرمانی: توجه به ابعاد گوناگون و رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم، نویسنده تاریخ بیداری ایرانیان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۰۸

- عهد فتحعلی‌شاه: ۱) جنگ‌های ایران و روسیه ۲) حضور خاوری شیرازی (درستی گزینه ۳)
عهد محمدشاه: قتل قائم مقام فراهانی
عهد ناصرالدین شاه: ۱) حضور میرزا محمدجعفرخان خورموجی ۲) حضور محمدحسن خان اعتمادالسلطنه
عهد مظفرالدین شاه: ۱) تأسیس مدرسه دوشیزگان در سال ۱۲۸۵ ش ۲) ماجرای نوز بلژیکی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی آثار اروپایی در عصر قاجار «الف» باعث پیدایش روشن و بینش جدید در تاریخ‌نگاری «ب» شد. همچنین گسترش کشفیات باستان‌شناسی در ایران «ج» باعث تحول عمیق و اساسی در تاریخ‌نگاری «د» شد. ۱۰۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در شیوه تاریخ‌نگاری معاصر، تاریخ‌نویسان و پژوهشگران با استفاده از روش تحقیق علمی، بهره‌برداری از منابع و اسناد و مدارک معتبر و گزینش و نقد آن‌ها، رویدادهای تاریخی را ارزیابی می‌کردند و یافته‌های علمی خود را با زبانی ساده و به دور از تکلف می‌نوشتند. ۱۱۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بینش تاریخ‌نگاری جدید در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته‌ی میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی (۱۲۸۰ - ۱۳۳۷ ق.) پدیدار شده است. نویسنده این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطه نشان داده است. ۱۱۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۱۲

- میرزا محمدجعفر خورموجی از مورخان عصر ناصری و مؤلف کتاب حقایق الاخبار ناصری که از منتقدان تملق‌گویی بوده، نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.
- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه اگرچه تاریخ‌نویسی درباری بود، سعی داشت آثار خود را تا حدودی از پرده‌پوشی‌ها و مداحی‌های رایج مورخان رسمی دور سازد.
- عبارت «تاریخ‌نگار را لازم است که فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند.» منتسب به خاوری شیرازی است.
- میرزا فتحعلی خان آخوندزاده با اینکه مورخ نبود، اما تاریخ‌نگاری سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نویسندگان آثار زیر به ترتیب عبارت‌اند از: ۱۱۳

- حقایق الاخبار ناصری: میرزا محمدجعفر خورموجی
صدراالتواریخ: محمدحسن خان اعتمادالسلطنه
رساله ایراد: میرزا فتحعلی خان آخوندزاده
تاریخ بیداری ایرانیان: میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی، بدون دانش جغرافیا ممکن نیست. ۱۱۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۱۵

GIS ← علوم فضایی
کارتوگرافی ← هندسه

۱۱۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. انسان و محیط، دو عامل مهم در علم جغرافیا هستند.

۱۱۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

متن مطرح شده اشاره به این موارد دارد: الف - روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در گام سوم دارد (به کمک علم آمار و فناوری اطلاعات) - ب - روش‌های تجزیه و تحلیل اطلاعات در گام چهارم دارد (مجدد به کمک علم آمار و فناوری اطلاعات). ج - پاسخ به سوالات تحقیق در گام پنجم یعنی نتیجه‌گیری و آزمون فرضیه‌ها دارد.

۱۱۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

جغرافیای طبیعی شامل هواشناسی، آب‌شناسی، زیست‌شناسی، خاک‌شناسی و زمین‌شناسی است.

۱۱۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اراتوستن جغرافیا را علم مطالعه‌ی زمین به عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کند.

۱۲۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۲۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه نادرست:

در مگالاپلیس یا زنجیره کلان‌شهرها، حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورد. اصطلاح کلان‌شهر در کتاب هم برای مادرشهر به کار رفته و هم از نظر برخی، معادل مگاسیتی است و در ایران هم به شهرهای بیش از ۱ میلیون نفر جمعیت اطلاق می‌شود.

۱۲۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. متن زیر دو نقش اصلی شهر تهران را بیان می‌کند. این نقش‌های شهری در چهره و سیمای شهر تهران منعکس شده است. و به این موضوع تأکید دارد اغلب سکونتگاه‌ها بیش از یک نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند. از آنجا که نقش صنعتی شهر تهران به تدریج طی ۴۰ سال اخیر رشد قابل توجهی داشته است می‌توان گفت ممکن است نقش سکونتگاه‌ها در طول زمان تغییر کند و یا تکامل و توسعه یابد.

۱۲۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱/۵ درصد رشد سالیانه‌ی شهرنشینی ← آسیا و آفریقا

۰/۴ درصد رشد سالیانه‌ی شهرنشینی ← سایر نواحی جهان

۱۲۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. منظور از شهرنشینی افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا یک ناحیه به روستاهای آن است.

۱۲۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مهاجرانی که از روستاها و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند، عمدتاً کارگر ساده و فاقد مهارت و تخصص‌اند. از سوی دیگر، فرصت‌های شغلی در شهر محدود است؛ به همین سبب، این مهاجرات وارد بخش غیررسمی اقتصاد می‌شوند.

۱۲۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در خطابه که هدف از ارائه‌ی استدلال قانع کردن مخاطب است ممکن است از مقدمات یقینی استفاده نشود. روش‌ها و فنون اقناع، در فن جدل بررسی نمی‌گردد؛ بلکه در گذشته چنین استدلال‌هایی را در فن خطابه بررسی می‌کردند؛ اما امروزه رسیدن به چنین هدفی، علاوه بر خطابه، شامل تمامی روش‌های اقناعی می‌شود که برخی از آن‌ها در تبلیغات به کار می‌رود.

۱۲۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اسم درس اول، با صراحت، به وظیفه‌ی علم منطق اشاره می‌کند. ترازوی اندیشه!

همان‌طور که ترازو به سنجش وزن می‌پردازد، علم منطق نیز به سنجش اندیشه می‌پردازد و قواعد ذهن را ارزیابی می‌کند. نکته: منطق با ماده و محتوای علوم کاری ندارد و تنها صورت اندیشه را ارزیابی می‌کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هریک از ما در سراسر زندگی خود به منطق نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست

تصمیم‌گیری کنیم؛ بنابراین درست تصمیم گرفتن «علت» نیازمندی به منطق است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. همه‌ی استدلال‌های مطرح شده به‌جز گزینه‌ی ۳، استقرای تعمیمی هستند. این باور وجود دارد که کندن موی سفید باعث زیاد شدن آن می‌شود. در این‌جا مشتری (که از سفید شدن موهای ریش خود ناراضی است) از مشابهت دو نوع مو در ظاهر و این‌که صرفاً در رنگ متفاوت‌اند، نتیجه گرفته است که موی سیاه هم با کندن، زیاد می‌شود. پس با یک استقرای تمثیلی مواجهیم. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: در این‌جا فرد با استناد به مواردی مشخص و جزئی که یاد پدرش افتاده است (و تعمیم آن به زمان‌های آینده) حکم کلی به دست آورده است که هر گونه یاد پدرش، باعث غمگین شدن اوست (و بنابراین نباید بر سر خاک او برود!) بنابراین استقرایی تعمیمی است.

گزینه‌ی ۲: شبیه توضیح گزینه‌ی ۱ (دیدن موارد جزئی از مؤمن بودن اهالی یک شهر و تعمیم حکم کلی مؤمن بودن به تمامی اهالی آن شهر)

گزینه‌ی ۴: مانند گزینه‌های ۱ و ۲ (دیدن چند مورد جزئی از اعتیاد اهالی سینما و تعمیم حکم کلی به همه‌ی سینماگران)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد اول و سوم در ارتباط با استدلال هستند. «منطق ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها است» به چپستی می‌پردازد. جملاتی که به «چیستی» یک موضوع می‌پردازند با بحث تعریف سروکار دارند. جملاتی که با «چرایی» و «چگونگی» سروکار دارند در ارتباط با استدلال هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

درختان در روز اکسیژن تولید می‌کنند: تصدیق
سیمرغ: تصور
بچه‌های آسمانی: تصور
زمین کروی است: تصدیق

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هدف اول منطق درست تعریف کردن است چون تعریف کردن از استدلال کردن ساده‌تر است. ولی استدلال کردن مهم‌تر است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تقسیم منطق به دو حیطه‌ی «تعریف و استدلال» براساس تقسیم علم به «تصور و تصدیق» صورت گرفته است و نه برعکس

گزینه‌ی ۳: تعریف و استدلال واسطه‌ی رسیدن انسان از مجهولات به معلومات است.

گزینه‌ی ۴: هر تعریفی نوعی تصور است نه تصدیق.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حیطه‌ی کاربرد علم منطق سراسر زندگی انسان است. از جمله در دیدن آگهی‌های تجاری، زیرا اغلب آگهی‌های تجاری نیز نوعی استدلال هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که «فلان کالا را بخريد (رد گزینه‌ی ۱) دانستن منطق برای فهم فلسفه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و ملاصدرا یک فیلسوف است (رد گزینه‌ی ۳) هم‌چنین ما هر روزه مطالبی را برای دوستانمان بیان می‌کنیم؛ برای متقاعد کردن آنان دلیل می‌آوریم و در این زمین هم به منطق نیاز داریم (رد گزینه‌ی ۴) ما به منطق نیاز داریم تا در دادوستد، فریب کلاهبرداران را نخوریم. فروختن خانه هم نوعی دادوستد و معامله است (تأیید گزینه‌ی ۲).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد. دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: منطق قواعدی را بررسی می‌کند که ذهن انسان به طور طبیعی رعایت می‌کند و برای به کارگیری آن‌ها لزوماً نباید منطق دانست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که فلان کالا را بخرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

بنیادی‌ترین پرسش‌های فلسفی مربوط به بخش ریشه‌ای آن می‌شوند که عبارت‌اند از پرسش‌های هستی‌شناسانه و معرفت‌شناسانه، اما موضوعات و پرسش‌های مطرح‌شده در فلسفه‌های مضاف، در آن سطح از کلی‌بودن و بنیادین‌بودن قرار ندارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: فلسفه‌های مضاف میان فلسفه و علوم خاص نقش پل ارتباطی را بازی می‌کنند.

گزینه‌ی «۲»: اگر بخواهیم مکتب فکری را بهتر و عمیق‌تر درک کنیم باید به سراغ سرچشمه‌ی آن مکتب یا همان فلسفه‌ای برویم که آن مکتب فکری از آن تغذیه می‌کند.

گزینه‌ی «۴»: عقیده‌های مختلف در بخش ریشه‌ای فلسفه منجر به شکل‌گیری فلسفه‌های مضاف و نظریات مختلف در علوم می‌شود. مثلاً کسی که وجود غیرمادی را نفی می‌کند، برای انسان نیز قائل به نفس مجرد نخواهد بود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این گروه در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی و اقتصادی و ... رشد جامعه را در اولویت قرار می‌دهند. (نه این که فقط به رشد جامعه توجه داشته باشند).

توجه: وقتی از اولویت سخن می‌گوییم بدان معناست که چیزی به نسبت چیز دیگر، اهمیت بیشتری دارد، اما نمی‌توان گفت مورد دوم که در اولویت نیست، بی‌اهمیت است. در مکتب اصالت جامعه نیز این چنین است و نمی‌توان از منافع افراد صرف‌نظر کرد، بلکه باید گفت از آن‌جا که منافع افراد در گرو منفعت جامعه است، پس به منفعت جامعه توجه بیشتری می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مسائل فلسفی که به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند، نمی‌توان از حواس یا آزمایش بهره برد، بلکه فقط باید به توانایی عقل و استدلال‌های عقلی تکیه کرد و با تفکر و تعقل و تجزیه و تحلیل دانسته‌ها به حل مسئله و کشف مجهول نزدیک شد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مبانی و زیربنای علوم در فلسفه‌های مضاف قرار دارند و آن‌چه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته شود، اساس و شالوده‌ی نظریات در علوم قرار می‌گیرد، پس فلسفه‌های مضاف، مسائل خاص فلسفه را وارد حیطه‌های گوناگون علوم می‌کنند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فلسفه‌های مضاف پل ارتباط میان فلسفه (نه شاخه‌های فلسفه) و سایر علوم بشری است.

(۳) فلسفه‌های مضاف، سؤال‌های بنیادی علوم را بررسی می‌کند.

(۴) هستی‌شناسی یا همان وجودشناسی است که درصدد بحث و بررسی اصل و حقیقت وجود و مسائل پیرامون آن است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سه گزینه‌ی اول درباره‌ی فلسفه‌ی اولی بحث می‌کنند.

۱۴۱) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از آن جایی که هر دو قضیه‌ی «مثلث شکل است.» و «واجب الوجود بالغیر ممکن الوجود است.» وجوبی

می‌باشند، بنابراین این گزینه، جواب صحیح این تست خواهد بود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: حیوان انسان است. (امکانی) - آب جسم است. (وجوبی)

گزینه‌ی «۳»: گیاه مکان‌دار است. (وجوبی) - مثلث متساوی‌الاضلاع است. (امکانی)

گزینه‌ی «۴»: این شکل مربع است. (امکانی) - مربع متوازی‌الاضلاع است. (وجوبی)

۱۴۲) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طبق عقیده‌ی فلاسفه، حمل این‌گونه مفاهیم بر ماهیت از نوع حمل اولی ذاتی است و نیاز به دلیل و

اثبات ندارد. چرا که این مفاهیم جزء تعریف ماهیت قرار می‌گیرند و بین آن مفاهیم و ماهیت رابطه‌ی ذاتی برقرار است.

۱۴۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به علت توجه خاص ابن‌سینا به بحث مغایرات وجود و ماهیت، این بحث مقدمه‌ی طرح مباحث جدیدی

قرار گرفت و پایه‌ی یکی از برهان‌های ابن‌سینا در اثبات وجود خدا به نام برهان «وجوب و امکان» شد. این نظر ابن‌سینا مورد توجه فلاسفه‌ی مسلمان نیز قرار گرفت و زمینه‌ساز گفت و گوهایی مهم فلسفی در جهان اسلام گردید. بعدها و در قرن ۱۳ میلادی، توماس آکوئیناس که با فلسفه‌ی ابن‌سینا آشنا شد، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد و زمینه‌ساز گفت‌وگوهای فراوانی در آن‌جا شد. او هم‌چون ابن‌سینا این نظر را پایه‌ی برهان‌های خود در خداشناسی قرار داد. بنابراین می‌توان گفت که توجه ابن‌سینا به اصل مغایرات وجود و ماهیت، تأثیرش را در تاریخ فلسفه و آرای فلسفی جهان اسلام و اروپا نشان داد.

۱۴۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی اول حاکمیت مسیحیت در اروپا، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف

ایمان می‌دانستند و حتی برخی از بزرگان کلیسا، عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند و در برابر استدلال‌های عقلی می‌ایستادند.

۱۴۵) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برخی از مردم که دسته‌ی سوم را تشکیل می‌دهند، نگرشی نادرست درباره‌ی جهان و انسان دارند. اینان،

در انتخاب هدف به خطا رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود گرفته است.

۱۴۶) گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) تعاونی: شرکت تعاونی کسب‌وکاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند. در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.

ب) شرکت سهامی: دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد تا به سرمایه‌گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند. پذیرش و عمل به چنین قوانینی زمان‌بر و پرهزینه است و به مشاوره‌های حقوقی نیاز دارد. برای تشکیل شرکت، ممکن است به وکیل نیاز داشته باشید تا شما را برای تکمیل اساسنامه شرکت و سایر اسناد مورد نیاز کمک کند.

ج) کسب‌وکار شخصی: کسب و کار شخصی متعلق به یک شخص است. (بسیاری از کسب‌وکارها در ایران به شکل شخصی است.)

بیشتر کسب‌وکارهای شخصی کوچک مقیاس اند و در همه نوع فعالیتی از کشاورزی تا صنعت به ویژه خدمات حضور دارند.

د) کسب‌وکار شخصی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا همه‌ی هزینه‌ها را به صورت سالیانه محاسبه می‌کنیم:

تومان $۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۲ \times \left(\frac{1}{5} \times ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \right)$: هزینه‌ی خرید مواد اولیه‌ی سالیانه

تومان $۲,۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۲ \times \left(\frac{1}{5} \times ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ \right)$: دستمزد سالانه‌ی کارگران

تومان $۳,۱۱۰,۴۰۰,۰۰۰ = ۱۲ \times \left(\frac{۱۲}{۱۰۰} \times ۲,۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰ \right)$: هزینه‌ی آب و برق و گاز و اجاره‌ی سالانه

تومان $۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$: سرمایه‌ی فیزیکی سالانه

تومان $۱۰,۰۸۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۲ \times (۳۰۰۰ \times ۲۸۰,۰۰۰)$: هزینه‌ی فرصت سالانه

مجموع هزینه‌ها: $۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۲,۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۳,۱۱۰,۴۰۰,۰۰۰$

تومان $۹,۰۳۰,۴۰۰,۰۰۰ = ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$

(هزینه‌ی فرصت + هزینه‌های مستقیم) مجموع هزینه‌های تولید - درآمد = سود واقعی

تومان $۱,۰۴۹,۶۰۰,۰۰۰ = ۹,۰۳۰,۴۰۰,۰۰۰ - ۱۰,۰۸۰,۰۰۰,۰۰۰ =$ سود واقعی $\Rightarrow$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به بررسی عبارات صورت سؤال می‌پردازیم:

- غلط است. کارآفرینان یا مؤسس‌های شرکت‌ها با کار و تلاش خود از کسب‌وکارها مراقبت می‌کنند، که این کار چندان آسان نیست، چرا که بسیاری از کسب‌وکارهای نوپا عمر کوتاهی دارند؛ به طوری که تنها نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش سالگی عبور و به کار خود ادامه دهند.

- صحیح است.

- غلط است. یک کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا کارآفرین نبوده است، اما حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت‌های خود و اتفاقات اطراف، او را قدم به قدم از سطوح ابتدایی کار به درجه‌های بالای آن می‌رساند.

- غلط است. کارآفرین باید توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب‌وکارش را داشته باشد و بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.

- غلط است. کارآفرین لازم است تا آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره‌ی موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.

- صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «کارآفرین»، کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.

«کارآفرینی»، به معنی تأسیس شرکت یا کسب و کاری است که با تولید کالاها و خدمات و رفع نیازها و خواسته‌های مردم، به مؤسس کسب و کار و دیگران سود می‌رساند.

در مثال گزینه‌ی «۳»، سپهر کسب و کار جدیدی راه‌اندازی نمی‌کند و می‌خواهد برای یک شرکت کار کند که این، کارآفرینی نیست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا درآمد سالانه را محاسبه می‌کنیم و سپس تمام هزینه‌ها را به صورت سالانه محاسبه کرده و مجموع آنها را به دست می‌آوریم:

$$\text{تومان} = 250,000 \times 250,000 = 6,250,000,000 \text{ درآمد}$$

$$\text{تومان} = 240,000,000 \times 12 = 2,880,000,000 \text{ (هزینه فرصت) حقوق ماهانه کارفرما}$$

$$\text{تومان} = 720,000,000 \times 12 = 8,640,000,000 \text{ حقوق سالانه}$$

$$\text{تومان} = 2,160,000,000 \times 12 = 25,920,000,000 \text{ آب و برق و ...}$$

$$\text{تومان} = 920,000,000 \times 12 = 11,040,000,000 \text{ مواد اولیه}$$

$$\text{تومان} = 4,960,000,000 + 2,160,000,000 + 920,000,000 + 240,000,000 = 8,280,000,000 \text{ مجموع هزینه‌ها}$$

$$\text{(هزینه فرصت + هزینه‌های مستقیم) - درآمد = سود واقعی}$$

$$\Rightarrow 8,280,000,000 - 4,960,000,000 = 3,320,000,000 \text{ تومان}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$15\% = 3\% + 12\% = \text{تعداد سهام دوست خانم لطفی (الف)}$$

$$\text{تومان} = 2,625,000,000 \times \frac{15}{100} = 393,750,000,000 \text{ ارزش سهام}$$

$$\text{تومان} = 27,600,000,000 \times \frac{12}{100} = 3,312,000,000,000 \text{ میزان سود دریافتی (ب)}$$

ج) دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد تا به سرمایه‌گذاران این اطمینان را بدهد و کمک کند تا فریب نخورند. عمل به چنین قوانینی زمان‌بر و پرهزینه است و به مشاوره‌های حقوقی نیاز دارد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) تعاونی‌ها مراحل راه اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند.

ب) در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ گرد هم می‌آیند.

ج) از مزایای ایجاد شرکت سهامی، امکان رقابت بالاتر است که به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا می‌باشد.

د) کسب‌وکار شخصی، کسب‌وکاری است که متعلق به یک شخص می‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌ها اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند.

- در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.

به عنوان مثال: تعاونی کشاورزی را عده‌ای از کشاورزان تشکیل می‌دهند تا برای تهیه بذر مرغوب و تهیه سموم و کود و نیز امکان بازاریابی، تبلیغات جمعی و ایجاد زنجیره توزیع به آن‌ها کمک کند.

- تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند، اما نحوه‌ی اداره‌ی آن‌ها براساس هر نفر، یک رأی است (یعنی هر کدام از اعضا صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایه‌ی تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت).

- توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه‌ی هر عضو است.

نوع کسب و کار	مزایا	معایب
شخصی	- راه اندازی آسان و هزینه های نسبتاً اندک - آزادی عمل و سهولت در تصمیم گیری - مالکیت کامل سود - منافع مالیاتی	- بار سنگین مسئولیت - مشکل تأمین مالی - مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی ها و دعاوی
شرکت	- مسئولیت محدود برای سهام داران - امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی - امکان رقابت بالاتر - تخصص گرایی بیشتر	- هزینه های راه اندازی بالاتر - تأخیر در تصمیم گیری - پیچیدگی ها در رابطه مدیریت و مالکیت و موفقیت های غیر فردی - تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام - قوانین پیچیده تر و گزارش دهی بیشتر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ویژگی های مشترک کارآفرینان موفق: ۱۵۵

- «الف»: تیزبین: فرصت های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می بینند.
- «ب»: خوش بین: کارآفرینان واقع بین هستند، اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی اند.
- «ب»: پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
- «ت»: سازمان دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می کنند.

میلیون تومان $4800 = 400 \times 12$: خرید مواد اولیه‌ی سالانه

میلیون تومان $240 = 60 \times 4$: مبلغ پرداختی سالانه‌ی آب و برق و گاز

میلیون تومان $4500 = 150 \times 30$: دستمزد سالانه‌ی پرداختی همه‌ی کارگران

میلیون تومان $9540 = 4800 + 240 + 4500$ = مجموع هزینه‌ها

حالا درآمد را به دست می‌آوریم:

قیمت هر واحد کالا $\times$ تعداد کالای فروخته شده = درآمد

میلیون تومان $10,000 = 500 \times 20$ = درآمد

حال می‌توانیم عملکرد بنگاه را حساب کنیم:

هزینه‌ها - درآمد = سود

میلیون تومان $460 = 9,540 = 10,000$ = سود

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، بنابراین بنگاه در طول یک سال سودده بوده است.

الف) یک کارآفرین موفق برای انتخاب صحیح و درست، باید هزینه‌ها و درآمدهایش را محاسبه کند.

ب) میزان سود برابر است با تفاوت درآمد و هزینه.

ج) پولی را که برای تولید صرف می‌کنید، هزینه‌های تولید می‌نامند. کارآفرینان نیروی انسانی را به کار می‌گیرند، و در مقابل، به کارگران و کارمندان، خود «مزد» یا «حقوق» می‌پردازند.

الف) هزینه + سود = درآمد $\Rightarrow$ هزینه - درآمد = سود

$10 = 120 \div 12$ = اجاره‌ی ماهیانه

$5 = \frac{50}{100} \times 10$ = دستمزد ماهیانه‌ی هر کارگر

$30 = 5 \times 6$ = دستمزد ماهیانه‌ی تمام کارگران

دستمزد ماهیانه‌ی کارگران + هزینه‌ی مواد اولیه‌ی ماهیانه + اجاره‌ی ماهیانه‌ی کارگاه = مجموع هزینه‌ها

$140 = 10 + 100 + 30$ = مجموع هزینه‌ها

$450 = 310 + 140$ = درآمد

ب)

قیمت هر کالا $\div$ درآمد = تعداد کالا $\Rightarrow$ قیمت هر کالا $\times$ تعداد کالا = درآمد

$900 = 450,000,000 \div 500,000$ = تعداد کالا

عامل انتصاب مدیر روابط عمومی $\leftarrow$ مدیرعامل (رد گزینه‌های ۲ و ۳) در کسب و کار شخصی مسئولیت‌ها حتی در ناخوشی و سفر به فرد باز می‌گردد، نه شرکت‌ها.

ج) با اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست (یعنی احتمال موفقیت به اندازه‌ی احتمال شکست است نه بیشتر از آن) و این انگیزه‌ی لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را همواره زنده نگه می‌دارد.

د) کارآفرینان یا مؤسسان شرکت‌ها با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند، که این کار چندان آسان نیست، چرا که بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند، به‌طوری که تنها نیمی از آنها می‌توانند از شش سالگی عبور و به کار خود ادامه دهند.

